

Факултет по обществено здраве

Катедра „Сестрински грижи“

4002 Пловдив, бул. В. Априлов № 15 А
email: nursing.care@fph.mu-plovdiv.bg

Faculty of Public Health

Department of Nursing care

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
email: nursing.care@fph.mu-plovdiv.bg

КОНСПЕКТ

за Държавен изпит

Философия на сестринските грижи. Теоретични и практически основи на общите и специални сестрински грижи. за студенти от специалност “ Медицинска сестра “

Практика

1. Бариери при общуване. Взаимоотношения на медицинската сестра с членовете на медицинския екип, пациентите и близките му.
2. Задължения на медицинската сестра при приемане, превеждане и изписване на болен. Антропометрични измервания.
3. Медицинска документация. Сестринско досие.
4. Приложение на сестринската диагноза в клиничната практика. Изработване на план за сестрински грижи.
5. Подреждане на открито и закрито болнично легло.
6. Подреждане на хирургическо болнично легло. Подреждане на легло с тежко болен.
7. Хигиенен тоалет на тежко болен. Частична баня.
8. Смяна на бельо на тежко болен.
9. Сестрински грижи при профилактика на декубитус и мацерация.
10. Тоалет на гениталиите.
11. Изследване и регистриране на пулс.
12. Изследване и регистриране на дишане. Кислородотерапия.
13. Изследване и регистриране на кръвно налягане.
14. Измерване и регистриране на телесната температура.
15. Взимане на урина за изследване и събиране на диуреза.
16. Приготвяне на дезинфекционни разтвори.
17. Хранене на тежко болен. Хранене със сонда. Требвателен лист.
18. Изписване на лекарствени средства.
19. Приложение на лекарства - пер ос, кожа и лигавици.
20. Приложение на физиолечебни средства – топлина и студ.
21. Подготовка и извършване на клизми.
22. Подготовка за инжектиране и аспириране от ампула, флакон и банка.
23. Кожно-диагностични проби.
24. Правила и техника на подкожна инжекция.
25. Правила и техника на мускулна инжекция.
26. Правила и техника при извършване на въвкожна инжекция.
27. Правила и техника на венозна инжекция.
28. Осигуряване на траен периферен венозен път.
29. Правила и техника на венозна инфузия.

30. Разтваряне и дозиране на антибиотици. Борба с алергичен шок.
31. Отговорности на медицинската сестра при приложение на сърдечни гликозиди.
32. Дозиране и приложение на инсулин.
33. Подготовка и техника при хемотрансфузия.
34. Подготовка и извършване на катетеризация пикочен мехур на жена.
35. Вземане, изпращане и транспорт на кръв за лабораторни изследвания.
36. Вземане, изпращане и транспорт на фекалии за лабораторни изследвания.
37. Вземане, изпращане и транспорт на носен, гърлен секрет и храчки за лабораторни изследвания.
38. Вземане, изпращане и транспорт на очен, ушен и ранев секрет за лабораторни изследвания.
39. Задължения на медицинската сестра при извършване на плеврална пункция.
40. Задължения на медицинската сестри при извършване на коремна пункция и парацентеза.
41. Задължения на медицинската сестра при извършване на костно-мозъчна пункция.
42. Подготовка за биопсия. Изпращане на биопсичен материал за изследване. Пункция на става.
43. Сестрински грижи при болни със заболявания на дихателната система. План за сестрински грижи.
44. Подготовка и извършване на ЕКГ.
45. Сестрински грижи при болни със заболявания на ССС. План за сестрински грижи.
46. Подготовка на болен при изследване на стомашно-чревния тракт.
47. Сестрински грижи при болни със заболявания на стомашно-чревния тракт. План за сестрински грижи.
48. Подготовка на болен за изследвания на отделителна система.
49. Сестрински грижи при болни със заболявания на отделителната система. План за сестрински грижи. Грижи за болен на хемодиализа.
50. Подготовка на болен за изследване на черен дроб, жлъчни пътища и панкреас.
51. Сестрински грижи при болни със заболявания на черен дроб, жлъчни пътища и панкреас. План за сестрински грижи.
52. Сестрински грижи при нарушения на хемопоезата. План за сестрински грижи.
53. Сестрински грижи при ендокринни заболявания. План за сестрински грижи.
54. Подготовка на болен за изследвания на ендокринната система.
55. Поведение на медицинската сестра при болни с интоксикации. Стомашна промивка.
56. Превръзка на глава и тил.
57. Превръзка на горен и долен крайник.
58. Превръзка на гръден кош.
59. Подготовка на превързочен материал, бельо и облекло за стерилизация.
60. Основен и специален хирургически инструментариум.
61. Хирургическа обработка на ръце и обличане на операционно облекло.
62. Подготовка на инструментална масичка за операция.
63. Подготовка на анестезиологична масичка. Подготовка на набор за интубация.
64. Обработка на асептична рана. Сваляне на конци.
65. Обработка на септична рана. Дренажи. Приложение на ТАП и SAT.
66. Сестрински грижи при хирургически заболявания на стомашно-чревния тракт. План за сестрински грижи.
67. Сестрински грижи при болни с хирургически заболявания на черен дроб, жлъчни пътища и панкреас. План за сестрински грижи.
68. Сестрински грижи при болни урологични операции. План за сестрински грижи.
69. Сестрински грижи при болни с хирургични заболявания на ССС. План за сестрински грижи.
70. Специални сестрински грижи при болни с изгаряния.

71. Сестрински грижи в неврохирургия. План за сестрински грижи.
72. Сестрински грижи в травматология. План за сестрински грижи. Подготовка за изследване.
73. Сестрински грижи при пациенти, поставени на изкуствена вентилация. Грижи за интубиран болен.
74. Наблюдение, контрол и поведение на медицинската сестра при пациенти на монитор и перфузор. Попълване на реанимационен лист.
75. Задължения на медицинската сестра при подготовка и поддържане на централен венозен път. Измерване на ЦВН.
76. Сестрински грижи за пациенти в кома.
77. Поведение на медицинската сестра при лечение на шока и поддържане на хомеостазата на пациента.
78. Поведение на медицинската сестра при кръвозагуба.
79. Поведение на медицинската сестра при оказване на помощ при болни с травми.
80. Поведение на медицинската сестра при болни с нарушения на дишането и кръвообръщението.
81. Сестрински грижи за новородените.
82. Къпане и повиване на кърмаче. Специален тоалет на очи, уши и нос.
83. Особености на смесеното и изкуственото хранене. Адаптирани млека. Приготвяне на кърмачески храни-пълноценни и диетични.
84. Хранене на тежко болно дете. Хранене със сонда.
85. Основни принципи на лечение в детска възраст. Разтваряне и дозиране на антибиотици.
86. Специални сестрински грижи при деца със заболявания на дихателна система.
87. Специални сестрински грижи при деца със заболявания на сърдечно-съдова система.
88. Специални сестрински грижи при деца със заболявания на храносмилателна система.
89. Специални сестрински грижи при деца със заболявания на кръвотворната система.
90. Специални сестрински грижи при деца със заболявания на пикочо-половата система.
91. Специални сестрински грижи при деца със заболявания на нервната система.
92. Специални сестрински грижи при деца със заболявания на ендокринната система.
93. Задължения на медицинската сестра при извършване на лумбална пункция.
94. Планиране на сестрински грижи при болен с мозъчен инсулт.
95. Планиране на сестрински грижи при болни със заболявания на периферна нервна система.
96. Планиране на сестрински грижи при болни с епилепсия и множествена склероза.
97. Сестрински грижи при психотичен пациент. Шизофрения.
98. Сестрински грижи при агресивен пациент и пациент със зависимост.
99. Сестрински грижи при пациент с афективно, тревожно и хранително разстройство.
100. Планиране и прилагане на сестрински грижи за онкологични пациенти на лекарствено лечение.
101. Планиране и прилагане на сестрински грижи при пациенти на лъчетерапия.
102. Сестрински грижи при труднозарастващи рани на пациенти в последен стадий на болестта.
103. Работа на медицинската сестра в мултидисциплинарния екип за оказване на палиативни грижи. Бърн аут синдром.
104. Симптомен контрол и сестрински грижи при терминално болни.
105. Малунтриция и хранене при пациенти в последния стадий на болестта.
106. Задължения на медицинската сестра при провеждане на женска консултация.
107. Задължения на медицинската сестра при провеждане на детска консултация. Масаж и гимнастика.
108. Задължения на медицинската сестра при провеждане на детска консултация. Имунизационен календар. Рахитопрофилактика.
109. Посещение на родилка, новородено и кърмаче в дома.

110. Обучителна роля на медицинската сестра при болни със заболявания в дома.
111. Задължение на медицинската сестра при работа с експресни проби за изследвания.
112. Задължение на сестрата при обработка на инфекциозно огнище.
113. Имунизации на работещите в инфекциозна среда. Използване на личните предпазни средства при обгрижване на инфекциозно болен.
114. Сестрински грижи при болни с въздушно-капкови инфекции.
115. Сестрински грижи при болни със стомашно-чревни инфекции.
116. Сестрински грижи при болни с ХИВ и СПИН.
117. Сестрински грижи при болни с вирусни хепатити. Лаймска болест.
118. Специален тоалет на очи, нос, уши и устна кухина. Поставяне на капки и мехлеми. Промивка на ухо.
119. Специални грижи при трахеостомиран болен.
120. Обучаваща и контролираща роля на медицинската сестра при хранене на възрастни и стари хора.
121. Сестрински грижи за пациенти с психични разстройства в старческа възраст.
122. Специални сестрински грижи при възрастни и стари хора със хронични заболявания.
123. Сестрински грижи за стари хора с промени и болести на опорно-двигателния апарат. Системи за транспорт. Двигателна активност.
124. Сестрински грижи при хора с увреждания и културални различия.
125. Сестрински грижи при хора с умствена недостатъчност и техните близки.
126. Сестрински грижи при хора с речеви нарушения и техните семейства.
127. Сестрински грижи при хора с нарушения в зрението и техните семейства.
128. Сестрински грижи при хора с увреден слух и техните семейства.
129. Сестрински грижи при хора с отклонения в поведението и техните семейства.
130. Сестрински грижи при хора с физически увреждания и техните семейства.
131. Сестрински грижи при хора с аутизъм и техните семейства.
132. Грижи за гърдите на родилка. Стимулиране и спиране на лактацията.
133. Подготовка за визитация. Основен тоалет на новороденото.
134. Хранене, дохранване и оводняване на новороденото.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА И ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Петрова Г., Костов О., Паскалева Д., Драгушева Сн., Лалова В., Бойчева Н., Тодорова М., Мерджанова Е., Вълчева Цв., Златанова Й., Общи грижи за болния и инжекционна техника, МУ-Пловдив 2019г.
2. Маринова В., Андонов В., Ходжев В., Дойков Д., Танева Д., Николов Д., Тилкиян Е., Кумчев Е., Цокова Й., Вътрешни болести – учебник за студенти-бакалаври по медицина, МУ-Пловдив 2019г.
3. Белоев Й. Грижи за болния и сестринска техника, София 1992.
4. Воденичаров Ц, Медицинска етика, София 2003 г.
5. Григоров Ф. - Ръководство по гериатрия, изд. център, МУ – Плевен 2005г.
6. Димитров И. Социална медицина, Пловдив 2002 г.
7. Карамитрева П., - Памет на Анри Дюнан – под ред. на Н. Кръстева, Гриф, Пловдив, 2001 г.
8. Кръстева Н., Управление на здравните грижи, Пловдив 2004 г.
9. Кръстева Н., Сестрински грижи – теории и концепции, Пловдив, 2006 г.
10. Кръстева Н., Комуникационни умения и автономни функции на сестринството, Пловдив, 2001 г.
11. Кръстева Н. – Социална медицина с въведение на здравния мениджмънт и управление на здравните грижи, изд. „Летера”, Пловдив 2005 г.

12. Маринова П., Съвременната медицинска сестра. Социологически, образователни и управленски аспекти, 2001 г.
13. Толева П. – Палиативна медицина, ИК – ВАП Пловдив 2004 г.
14. Хендерсън В, Основни принципи на сестринските грижи, Плевен, 2003 .
15. Балканска П., Възрастният човек като пациент. Клинична геронтопсихология в здравните и в социалните грижи . София, Булвест 2000, 2003.
16. Балканска П, Медико-социални и психологични проблеми при възрастни и стари хора с дементен синдром – подходи за тяхното преодоляване. Дисертация за присъжд. на научна степен “доктор”, София, 1999.
17. Визев Кр., Биологичната възраст като медико-социален проблем и нейното повлияване от ендокринни фактори, сп. Социална медицина, 2,2001,стр.6-13.
18. Визев Кр., Някои ендокринни фактори за биологичната възраст на човека Сборник - Втори Балкански Конгрес по История на медицината 20-25.10.2005г Варна
19. Павлова Ж., С. Максимова, П. Балканска, З. Савова, Ж. Георгиева, Възрастният човек в периода на социално-икономическа трансформация. В: Първа национална конференция по изучаване и борба със стреса, изд. “Болид” ООД, София, 2003, 251-258 .
20. Павлова Ж., Стареене, здраве и труд, В: Стареенето на населението – реалности и последици, политики и практики, БАН, 2006,390-401.
21. Стойнев Г., Ст. Визев, и кол., Възрастните като пациенти, изд. Райков, Пловдив, 2003.
22. Грижи за болния и сестринска техника – под редакцията на проф. И. Белоев, изд. М. АРСО 2000г.
23. Грижи за болното дете и сестринска техника - под редакцията на Бакалов И., С, Медицина и физкултура 1990г.
24. Йорданов Б. Иванов Вл.-Нервни и психични болести –изд. Медицина и физкултура 1989г.
25. Миланов Ив. Янчев Ст.-Множествена склероза- изд. Медицина и физкултура, София 2005г
26. Пашкулов Р.- Победете стреса, депресията, неврозите- изд. „Хомо Футурус”, София 2000г.
27. Райчев Р. Райчев И., Кръстева Н., Гозманов Г.-Неврология -изд. Артик, София 2003г
28. Ритър С. Ръководство по психиатрично сестринство. Фондация Невронауки и поведение София 1995г.
29. Етични проблеми в психичноздравната помощ - Българска психиатрична асоциация София 1999г.
30. Ачкова М. Психиатрия. Издателство "Знание" ЕООД София 1999г.
31. Как да работим с хроничната болест – Джени Алтшулер – София- 2009г.
32. Домашни грижи - К. Костов, и др.,изд. «Кота», Стара Загора-2005г.
33. Черноземски И., Страшимир Каранов, Здравка Валерианова, Диагностика, лечение и проследяване на болните със злокачествени новообразувания, изд. Авис-24, София 2009г.
34. Черноземски И., Годор Шипков, Онкология, изд. CIELA, София 2001 г.
35. Зауер Р., Лъчелечение и онкология, изд.STENO, 2008
36. Яръмов Н., Анастасов В., Баташки И., Учиков А. Хирургия. изд. „МИ "АРСО" 2009г.
37. Дамянов Д. Хирургия. изд. „Знание” ЕООД 2007г.
38. Новаков И., Паскалев Г. 122 Въпроса от спешната хирургия. изд. Медицински университет - Пловдив, 2010 г.
39. Радев Д. Оперативна и превързочна техника. изд. “Горекс Прес” София 2002г.
40. Левтерова Дора, Актуални проблеми на специалното образование, Пловдив, 2002г.
41. Генчев Г, Х. Бояджиева- Инфекциозни болести –изд.Медицина и физкултура 2001г
42. Стоилова Й. Попиванова Н – Инфекциозни болести и епидемиология. Медицинско издателство Райков 2003г., Пловдив

43. Георгиев Г., Димов Д. и съавт. Ушни, носни и гърлени болести. „Знание” ЕООД, 1998 г.
44. Константинов Н. Офталмология за студенти от МУ. изд. Стено, Варна 2006 г.
45. Стоянов И. и съавт. Учебник по УНГ болести. изд. Издателски център на МУ-Плевен, 2005 г.
46. Чалманова И., Чилова Б. Учебник по очни болести. изд. Болид 2008 г.
47. Хубенова А. Неотложна и спешна медицинска помощ при остри отравяния изд. Pensoft София 2007 г.
48. Кръстева Н. Наръчник по анестезиология и интензивни грижи за мед. сестра – Пловдив 2002 г.
49. Смилов И., Наръчник по анестезиология и интензивно лечение, Мед. Изд. “Арсо” София 2000 г.
50. Смилов И. Наръчник по интензивна медицина , Мед. Изд. “Арсо” София 2004 г.
51. Хубенова А. Неотложна и спешна медицинска помощ при остри отравяния изд. Pensoft София 2007 г.
52. проф. Ал. Хаджиев, дмн, проф. И. Карагъзов «Акушерство» - МФ, София 2005
53. Налбански Б., Налбански А. «Учебник по Акушерство и гинекология» - изд. Знаме, 2003
54. Хаджиев Ал., Карагъзов И. «Учебник по гинекология за студенти» - изд. МФ, София 2005